

изтокъ (Персия), епохи една отъ друга по-бурни, разорения на цѣли страни, падане на тронове, на тирании, разрушаване на градове, Маратонъ, Термопили, Саламинъ . . . Каква девствена почва за трагични вдъхновения! И наистина, никога драматичното и театрално творчество не е било, така интензивно, пълнокръвно и всенародно, тъй органично свързано съ народния духъ, както въ тѣзи нѣколко вѣка. И днесъ още чуваме да се разкриватъ ту тукъ, ту тамъ, въ изтрититѣ отъ времето, случайно открити древни градове, грамадни амфитеатри, пригодени за десетки хиляди слушатели. 240 години подредъ на сцената се поставятъ нови трагедии; броятъ на всички по-значителни трагичи достига до 1600: разбира се, всичкото това богатство не е достигнало до насъ — оцелѣло е само частъ отъ творчесавото на трима трагичи, Есхилъ, Софокълъ и Еврипидъ.

Другъ благоприятенъ факторъ за развитието на трагедията представя многообразието на мита. Вѣрата въ сждбата, съзнанието, че страститѣ и страданията на хората сж игра за боговетѣ, кара древнитѣ драматузи да избѣгватъ високото имъ царство: синове на Олимпъ, земния животъ на смъртнитѣ възбужда въ тѣхъ само веселъ, хоме-риченъ смѣхъ. Тѣ живѣятъ въ вѣчна младостъ и непрестанни наслаждения. Но и хората не сж благодатенъ материалъ за древнитѣ трагичи: дребни сж страститѣ и желанията имъ, преходни и недълготрайни; а трагедията трактува вѣчни образи, разврзва дълбоки жизнени конфликти. Но има една областъ, дето живота е преобразенъ въ мистерия, даденъ е въ символни образи, полуисторична, полуфантастична — областъта на мита и мистическото таинство. Миръ на херои, на хора въ перспективата на миналото, неписаната история на народа, на неговитѣ борби съ боговетѣ, природата и сждбата — ето извора, отдето черпятъ народнитѣ трагичи и, който, безъ да ги откъсва отъ народа (митътъ е еманация на народния духъ), дава имъ възможность да творятъ истински, неповторими произведения. Въ амфитеатъра народа е